

Nr 84

LANDSKAPSLAG

om stöd för produktion av el från vindkraft

Föredragen för Republikens President¹ den 20 september 2019

Utfärdad i Mariehamn den 26 september 2019

I enlighet med lagtingets beslut² föreskrivs:

**1 kap.
Allmänt**

1 §

Produktionsstöd för el

Landskapsregeringen kan genom ett anbudsförfarande besluta att, för ett stödsystem för produktion av el, godkänna vindkraftverk samt producenter av el från vindkraftverk, i denna lag kallade *elproducenter*, vilka för högst tolv kalenderår under åren 2021-2035 sammanlagt till elnätet levererar högst 130 GWh el årligen. Landskapsregeringen kan för högst tolv år till en elproducent betala ett produktionsstöd för högst 130 GWh levererad el per kalenderår. En elproducent som har godkänts för stödsystemet ska för att vara berättigad till produktionsstöd leverera el från vindkraftverk till elnätet senast 31.12.2024.

2 §

Definitioner

Vid tillämpningen av denna lag är innebörden av följande begrepp denna:

1) Med *stödsystemet* avses de bestämmelser i denna lag som rör rättigheter och skyldigheter avseende stöd för produktion av el från vindkraft.

2) En *elproducent* är en juridisk person som innehar ett vindkraftverk.

3) Ett *vindkraftverk* är ett kraftverk där el produceras med vindturbiner ur rörelseenergin i en strömmande luftmassa i en eller flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos en distributionsnätinnehavare, som avses i landskapslagen (2015:102) om tillämpning av rikslagstiftning om elmarknaden. Ett vindkraftverk ska ha en nominell effekt för produktion av minst 3 MW.

4) En *vindkraftsverkspark* är ett antal geografiskt näraliggande vindkraftverk som till-

¹ Lagens 14 och 17 §§ har förordnats att förfalla. En omparagrafering har gjorts så att 15 och 16 §§ blir nya 14 och 15 §§ och att 10–20 §§ blir nya 16–18 §§ samt att hänvisningen i 18 § till 15 § ska avse en hänvisning till 14 §.

² LF nr 12/2018-2019

FNU bet. nr 23/2018-2019

sammans har minst den nominella effekten 12 MW samt har en gemensam anslutning till elnätet.

5) Med *elnätet* avses ett elnät enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av rikslagstiftning om elmarknaden.

6) Med *marknadspriset på el* avses timpriset för det områdespris som tillämpas på Åland, noterat på den nordiska elmarknaden.

7) Med *ersättningsanbud* avses en elproducents offererade pris per MWh.

8) Med *kalenderår* avses tiden från och med den första januari till och med den sista december.

9) Med *MWh* avses megawattimmar.

10) Med *GWh* avses gigawattimmar.

11) Med *stödperiod* avses den period då produktionsstöd utbetalas.

2 kap.

Om anbud och beslut om godkännande för stödsystemet

3 §

Anbudsförfarande

Ett anbuds förfarande ska ske på ett opartiskt och icke diskriminerande sätt. Vid ett anbuds förfarande ska åtminstone framgå senast när anbud ska lämnas, hur anbud ska lämnas samt ges annan information om omständigheter som är väsentliga för anbuds förfarandet och lämnandet av anbud.

För att anbuden ska kunna godkännas ska förutsättningarna i 3-5 §§ i denna lag uppfyllas och något annat hinder enligt denna lag för godkännande ska inte föreligga.

4 §

Om godkännande av elproducenten

Landskapsregeringen godkänner elproducent för stödsystemet. Förutsättningar för elproducenter att delta i ett anbuds förfarande är att elproducenten är en juridisk person som har näringsrätt och som bedöms ha verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar att bedriva en lönsam elproduktion.

En förutsättning för att i stödsystemet ingående vindkraftverk, efter överlåtelse under stödperioden, fortsatt ska ingå i stödsystemet är att den övertagande elproducenten har godkänts i enlighet med kraven i 1 mom.

En elproducent kan inte godkännas för stödsystemet om

1) elproducenten är ett sådant företag i svårigheter som omfattas av begränsningar som avses i den Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd,

2) landskapsregeringen har grundad anledning att misstänka att det begärda produktionsstödet leder till en situation där den ersättning som en elproducent får i betydlig omfattning överskrider de godtagbara kostnaderna för elproduktion som kan betraktas som skäliga, när sådant avkastningskrav på kapital som allmänt tillämpas på motsvarande projekt inom branschen används som jämförelsegrund eller

3) anbudet är grundat på sådana avtal mellan elproducenter, beslut av sammanslutningar av elproducenter eller samordnade förfaranden av elproducenter vilka har till syfte att på ett betydande sätt hindra, begränsa eller snedvrida anbuds förfarandet eller som leder till att anbuds förfarandet på ett betydande sätt hindras, begränsas eller snedvrids.

5 §

Om godkännande av vindkraftverk

Landskapsregeringen godkänner vindkraftverk för stödsystemet. Förutsättningar för att delta i ett anbuds förfarande är att de enskilda vindkraftverken ingår i en i 2 § 4 punkten avsedd vindkraftsverkspark och uppfyller följande villkor:

1) Vindkraftverket ska finnas på Åland och planeras bli anslutet till elnätet eller för det ha gjorts en ansökan om anslutning till elnätet.

2) Vindkraftverket ska vara helt nytt och inte innehålla begagnade delar.

3) Stöd får inte tidigare ha beviljats för vindkraftverkets investering eller drift.

4) För vindkraftverket har inte fattats något bindande beslut om anskaffning av anläggningstillgångar eller annars inledande av byggande.

5) För vindkraftverket finns ett beviljat bygglov, som avses i plan- och bygglagen (2008:102) för landskapet Åland.

6) För vindkraftverket finns behövliga lagkraftvunna miljötillstånd som avses i landskapslagen (2008:124) om miljöskydd.

Landskapsregeringen kan under stödperioden godkänna att en i stödsystemet godkänd elproducents vindkraftverk ersätts med ett nytt vindkraftverk för anslutning till stödsystemet. Landskapsregeringen kan i landskapsförordning besluta närmare i frågor som rör underhåll och drift av vindkraftverk som ingår i stödsystemet.

6 §

Anbud

I ett anbud ska finnas en beskrivning av elproducentens vindkraftverk och dessas uppfyllande av förutsättningarna för deltagande i anbuds förfarandet som avses i 3 §, för myndig-

hetens prövning behövlig information om elproducenten samt andra omständigheter som har betydelse för ett godkännande i stödsystemet.

Till anbudet ska fogas en beskrivning av hur uppgifter om hur villkoren för produktionsstödet sammanställs som avses i 9 §.

I ett anbud att delta i stödsystemet ska elproducenten förbinda sig att per kalenderår leverera en viss mängd el till elnätet samt ange de vindkraftverk där elen ska produceras. Elproducenten får inte ändra uppgifter om den offererade mängden el och ersättningsanbudet i sitt anbud efter den sista dagen för att lämna anbud.

7 §

Beslut om godkännande av elproducenter och vindkraftverk för stödsystemet

I första hand godtas elproducenter med lägst ersättningsanbud. Ifall flera elproducenter givit likvärdiga ersättningsanbud väljs det ersättningsanbud som bäst uppfyller den totala konkurrensutsatta produktionsvolymen.

I ett beslut om godkännande för stödsystemet ska det finnas uppgifter och bestämmelser om elproducenten, vindkraftverken, den fastställda produktionsvolymen för leverans av el till elnätet och den begärda stödnivån enligt ersättningsanbudet samt uppgifter om den period under vilken vindkraftverken omfattas av stödsystemet och tidpunkten då stödperioden inleds och slutar. Beslutet ska dessutom innehålla uppgifter och bestämmelser om övrig information som är nödvändig med tanke på allmänt eller enskilt intresse och som hänför sig till förutsättningarna för beslutet.

Ett beslut att inte godkänna en elproducents anbud ska innehålla uppgifter om elproducenten, vindkraftverket samt annan information som rör grunden för beslutet.

3 kap.

Elproducentens informationsskyldighet och egenkontroll

8 §

Elproducentens allmänna skyldigheter

En elproducent ska utan dröjsmål informera landskapsregeringen om en varaktig ändring i någon av grunderna för en bestämmelse i beslutet om godkännande samt om ett avbrott i elproduktion vilket är längre än tre månader.

Landskapsregeringen kan i landskapsförordning besluta närmare om elproducenternas ansvar för att ge information om väsentliga händelser samt att informera om sådana varaktiga ändringar som avses i 1 mom.

9 §

Elproducentens egenkontroll och rapport

En elproducent ska systematiskt följa, mäta och dokumentera den mängd elenergi som produceras och som berättigar till produktionsstöd. En elproducent ska för varje halvår på det sätt och i den form som landskapsregeringen begär det informera om sin elproduktion.

En elproducent ska bevara de mätuppgifter som avses i 1 mom. och behövliga underlag för dem under minst tio år efter att det sista stödbeloppet har betalats ut.

Landskapsregeringen kan i landskapsförordning besluta närmare om elproducenternas ansvar för egenkontroll som avses i 1 mom.

4 kap.

Produktionsstödet

10 §

Produktionsstödet belopp

Produktionsstödet belopp grundas på den mängd el som har levererats till elnätet samt på ersättningsanbudet. Om marknadspriset är i intervallet 0-32 euro per MWh ersätts elproducenten i enlighet med ersättningsanbudet, dock högst med 11 euro per MWh. Om marknadspriset är i intervallet 32-43 euro per MWh minskas produktionsstödet belopp linjärt upp till det lämnade ersättningsanbudets belopp enligt formeln $P_s = (32 + e) \cdot M_p$. Med de i formeln använda förkortningar avses med P_s produktionsstöd, e ersättningsanbud och M_p marknadspris. Produktionsstöd utbetalas inte vid marknadspris understigande 0 euro per MWh. Produktionsstödet högsta belopp till en enskild elproducent betalas enligt den produktionsvolym som har fastställts för elproducentens leverans av el till elnätet.

Produktionsstödet beräknas som ett medeltal för marknadspriset på el med ett aritmetiskt medeltal för varje timme under ett halvt kalenderår i enlighet med timpriset för områdespriset som tillämpas på Åland noterat på den nordiska elmarknaden. Med ett halvt kalenderår avses perioderna från och med januari till och med juni månad, samt från och med juli till och med december månad.

11 §

Utbetalning

Produktionsstödet utbetalas efter varje fullbordat halvt kalenderår. Stöd kan betalas för högst 144 kalendermånader och längst till och med år 2035.

En ansökan om utbetalning av ett produktionsstöd ska lämnas till landskapsregeringen

senast sex månader efter den enligt 10 § stödberättigande periodens slut.

Till en ansökan om utbetalning av produktionsstöd ska fogas de i 9 § avsedda uppgifterna.

12 §

Avbrytande av utbetalning

Landskapsregeringen kan besluta att en utbetalning av ett produktionsstöd för el ska avbrytas om

1) förutsättningarna för ett produktionsstöd för el från vindkraftverk inte längre uppfylls eller

2) det finns anledning att anta att en elproducent har lämnat oriktiga eller otillräckliga uppgifter för bestämmande av ett produktionsstöd eller att denne i övrigt på ett väsentligt sätt har försummat eller har överträtt en skyldighet eller en inskränkning enligt denna lag.

Landskapsregeringen ska avbryta en utbetalning av ett produktionsstöd för el om en elproducent inte har följt ett beslut om att återbetala ett produktionsstöd enligt den Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd. På avbrytande av en utbetalning av ett produktionsstöd tillämpas vad som bestäms i landskapslagen (1995:46) om återkrävande av stöd ur landskapets medel.

Landskapsregeringen kan återkalla ett beslut att avbryta en utbetalning om en elproducent har rättat till en brist eller en försummelse.

13 §

Återbetalning av ett produktionsstöd

Landskapsregeringen kan kräva återbetalning av ett utbetalt produktionsstöd i enlighet med bestämmelserna i 10, 12 och 14 §§ näringsstödslagen (2008:110) för landskapet Åland.

Landskapsregeringen kan dessutom besluta att ett redan utbetalt produktionsstöd för el eller en del av stödet ska återbetalas om en elproducent har försatts i likvidation eller i konkurs eller om en domstol har beslutat att en skuldsanering eller ett saneringsförfarande ska inledas för en elproducent eller om dennes egendom har utmätts.

Landskapsregeringen ska utan dröjsmål besluta om återbetalning av ett produktionsstöd för el efter det att landskapsregeringen har konstaterat att en sådan omständighet som avses i 1 mom. har kommit till landskapsregeringens kännedom om det belopp som ska återbetalas uppgår till mer än 10 euro. Ett krav på återbetalning av ett produktionsstöd för el eller på en ränta eller en dröjsmålsränta på ett produktionsstöd får inte inledas om tio år har gått efter det att det sista stödbeloppet har betalats ut.

5 kap. Särskilda bestämmelser

14 §

Rättelse av förseelse eller försummelse

Landskapsregeringen kan

1) förelägga den som bryter mot denna lag eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den, att fullgöra sin skyldighet eller

2) förbjuda den som bryter mot denna lag, eller mot en bestämmelse som har utfärdats med stöd av den, att fortsätta tillämpa eller upprepa ett förfarande som strider mot regelverket.

Landskapsregeringen kan förena ett föreläggande eller förbud enligt 1 mom. med vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande på det sätt som föreskrivs i enlighet med landskapslagen (2008:10) om tillämpning i landskapet Åland av viteslagen.

15 §

Brott mot tystnadsplikt

Den som utan lov röjer vad han eller hon vid handläggningen av ett ärende enligt denna lag har fått veta om ett företags, en branschorganisations eller en enskilds ekonomiska ställning eller en affärs- eller yrkeshemlighet ska dömas till böter för *brott mot tystnadsplikt*, om inte ett strängare straff för gärningen föreskrivs i en annan lag.

En allmän åklagare får inte väcka åtal för ett brott som avses i 1 mom. om inte en målsägande har anmält brottet till åtal.

Trots bestämmelserna om tystnadsplikt har landskapsregeringen rätt att lämna ut information som landskapsregeringen har fått vid fullgörandet av sina uppgifter enligt denna lag till

1) åklagare och polis för att ett brott ska kunna hindras och utredas samt

2) en behörig institution eller annat organ inom den Europeiska unionen, om detta krävs enligt den Europeiska unionens lagstiftning eller någon annan förpliktelse som har samband med medlemskapet i den Europeiska unionen.

16 §

Verkställighet av beslut

Ett beslut som landskapsregeringen fattat med stöd av 12, 13 och 14 §§ får verkställas även om det har överklagats om inte domstolen bestämmer något annat.

17 §

Handräckning

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 9 kap. 1 § polislagen (2013:87) för landskapet Åland.

18 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 november 2019.
Med ikraftträdandet av denna lag upphävs
landskapslagen (2013:31) om produktionsstöd
för el. Den upphävda lagen ska dock fortsatt

tillämpas på de produktionsstöd som beviljats
med stöd av lagen.

Åtgärder som lagen förutsätter får vidtas
innan den träder i kraft.

Mariehamn den 26 september 2019

KATRIN SJÖGREN
lantråd

Camilla Gunell
föredragande minister

